

RIŽARNA – KRAJ SPOMINA NA TISOČE ŽRTEV

Kot vsako leto so tudi letos (24. oktobra 2019) potekale komemorativne slovesnosti in polaganja vencev ob dnevu spomina na mrtve 1. novembra, v katere se vključuje tudi Upravna enota Sežana kot tudi vse štiri kraško-brkinske občine, ZZB NOB Sežana, Združenje Sever, Zveza veteranov vojne za Slovenijo Kras Brkini idr. Vence se je polagalo na zamejskih pokopališčih, med njimi tudi na grobnico borcev na vojaškem pokopališču, pri sv. Ani na grob bazoviških žrtev in na spomenik padlim borcem v Trstu kot tudi pred spomenikom bazoviških žrtev na gmajni in na grobnici padlih na pokopališču v Bazovici.

Na bazovski gmajni pri spomeniku bazoviškim žrtvam, kjer so 6. septembra 1930 v zgodnjih jutranjih urah odjeknili strelji in so bili po odločitvi prvega tržaškega procesa ustreljeni Ferdo Bidovec, Fran Marušič, Zvonimir Miloš in Alojz Valenčič kot eni prvih odkritih predstavnikov antifašizma, je spregovorila sežanska občinska svetnica, predsednica KS Dutovlje in članica borčevske organizacije Neva Filipčič, zaigral pa je kvartet trobil sežanske glasbene šole pod vodstvom prof. Iva Bašiča.

Osrednja komemorativna slovesnost pa je potekala v Rižarni, kjer so se v nekdanjem uničevalnem taborišču v Trstu zbrale vse delegacije. Slavnostni govornik pa je bil predsednik slovenske vlade Marjan Šarec.

V tržaški Rižarni, ki so jo 1943. leta nacisti spremenili v koncentracijsko taborišče, je življenje izgubilo več tisoč ljudi, več kot 20 tisoč pa so jih odpeljali v druga taborišča. Rižarna je današnjem času v opomin in spomin vsem žrtvam, med katerimi je bilo tudi veliko Slovencev. Predsednik vlade Marjan Šarec: »Zdi se mi zelo primerno, da se tudi najvišji vrh republike Slovenije udeležuje takšne komemoracije. Je pomemben signal. Kljub temu, kaj se je tukaj dogajalo je to danes kraj spomina, kraj sodelovanja, je znak, da želimo narodi med seboj sodelovati. Radi rečemo brez meja - senza confini, tako so želimo tudi v bodoče.«

Šarec, ki je poudaril, da so nekateri so še vedno priče trpljenja narodov med 2. sv. vojno, se je rokoval tudi s tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem. Položil je venec, obiskal celice in se podpisal v spominsko knjigo.

Besedilo in foto: Olga Knez